

րուն մէջ կը գտուի . որ կաւային դրու-
թենէ ետեւ կու գան կարգաւ : Իսկ այս
տարուան ողջ կենդանին արտէզիայի
մէջէն ելաւ , ուր արտէզիան քան զլիսն
աւելի հին է , հազիւ երբեք բրածոյից
հետք մէջը կը գտուին , և թէպէտ խաւ
կապած այլակերպեալ ժայռից կարգը կը
դրուի , այսինքն այն ժայռերուն որ հը-
րացեալ նիւթոց մօտ գտուելով կամ ժա-
մանակաւ յուզմանց պատճառաւ անոնց
հետ խառնուելով , նախնական ձևերնին
կորուսեր են և հրոյ նշանները վրանին
կ'երեցնեն : Հիմա ինչպէս կրնայ ըլ-
լալ որ այրած ժայռի մը մէջէն ողջ կեն-
դանի մը դուրս ելլէ . աւելի լաւ կեր-
պով իր պատմութիւնը հաւատարի կ'ը-
նէր , թէ որ այն լրագրապետը մատնա-
թեք փոխանակ կենդանի՝ համեմած ու
խորոված հասարակաց ընծայէր : Իսկ
ձեալ բոլոր այն ժայռերը , որոնց մէջ
այս բրածոյները կը գտուին , ատեն մը
լճերու ու ճաղճախուտները յատակներն
էին . ուստի ինչպէս կարելի է որ ցամա-
քային սողուն մը , որ ջրոյ մէջ չապրիր ,
կարենայ անոր խորն իջնել ու հոն բնա-
կիլ առանց խղճուելու :

Բայց այս նիւթիս վրայ ալ երկարելն
անօգուտ է , մինչդեռ նոյն իսկ լրագրա-
պետը ուզելով ծաղրել , ոչ զբնախօսս որ
այնպէս տղայամիտ չեն , այլ զիւրահա-
ւան ընկերակիցները , երկբան խօսքի
մը տակ իր երգիծանութեան սուր նե-
տը պահեր էր : Եւ այս բանս անդրա-
դառնալու զարմանալի սրամտութիւն
պէտք չէր . այն կեղծեալ երկրաբանը , որ
առաջին անգամ զմատնաթեք տեսաւ ,
գլխէն անոր նոր տեսակ մը ստեղծեց
Pterodactylus anas անուամբ . բայց
լատինաց անա բառը որ գաղղիացւոց
գառառն կը համապատասխանէ , որուն
յատուկ նշանակութիւնը իրաւ բաղ է ,
բայց փոխաբերաբար տաճկաց Էօրօէր
բառին զօրութիւնն ունի : Ուրեմն այն
ողջ բրածոյն ուրիշ բան չէ բայց եթէ

նորահնար բաղ մը մտացածին լրոց ճա-
հիճներուն մէջ որսացուած . անոր հա-
մար ուզեցինք մենք ալ ակամաց սխալ
մունք մը ուղղելու պատճառաւ այս նիւ-
թիս վերաբերեալ տեղեկութիւններն
օրագրիս մէջ համառօտել :

ԶՈՒԱՐՃԱՆԻՔ

ՄԱՆՐԱՎԻՊԳ

Օր մը մեծն Աղեքսանդր Կրատէս փիլիսոփային
ըսաւ . Կ'ուրախանա՞ն թէ որ Թեբէի քու հայրե-
նեացդ պարիսպները շինել տամ : Փիլիսոփան պա-
տասխան տուաւ . Շատ շնորհակալ եմ , բայց կը
խնդրեմ որ ընդունայն չաշխատիս . որովհետեւ
խօսք չես կրնար տալ ինծի որ ուրիշ Աղեքսանդր
մ' ալ չի գայ , ու երկրորդ անգամ ան պարիսպնե-
րը կործանէ :

Տրայիանոս կայսեր բարեկամներն ու խորհրդա-
կանները կը մեղադրէին զինքը որ ամէն մարդ գիւ-
րաւ քովը կ'ընդունի , ու ամենուն համարձակու-
թիւն կու տայ որ իրեն հետ խօսին : Տրայիանոս
պատասխանեց . Միթէ պէտք չէ՞ որ ռամիկներուն
հետ ես անանկ կայսր ըլլամ , ինչպէս կ'ուզէի որ
կայսրը ինձի հետ վարուէր , թէ որ ես ռամիկ
ըլլայի :

Կտրիճ զօրական մը դատաստանի կանչուեցաւ .
խեղճը վախնալով որ չըլլայ թէ պարտաւոր երե-
նայ , Օգոստոս կայսեր աղաչեց որ զինքը անիրաւ
ամբաստանութենէ մը արգարացնէ : Օգոստոս
իրեն արքունեաց գլխաւոր պաշտօնատարներուն
մէկուն , մասնաւոր կերպով յանձնեց որ ամէն
ջանքը բանեցնէ խեղճ զինուորին պաշտպանու-
թեանը համար : Զօրականը այս պատուէրս լսե-
լով՝ անվախ համարձակութեամբ մը աղաղակեց .
Երբոր Ակտիոնի պատերազմին ատեն դու վտան-
գի մէջ ինկար , ես ուրիշի չյանձնեցի որ զքեզ
պաշտպանէ . անձամբ պատերազմեցայ , իմ կենքս
վտանգի դնելով զքեզ պաշտպանեցի , ու ահա խօս-
քիս ճշմարտութեան վկայութիւնները : Աս ը-
սելով կուրծքը բացաւ ու նոյն պատերազմին մէջ
առած սպիները ցուցուց : Օգոստոս ամբլջաւ , ու
անձամբ զինուորը պաշտպանեց :